

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szabó Antal ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Palotás Ildikó ügyvéd által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt a Fejér Megyei Bíróság előtt 27.P.20.386/2010. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.766/2010/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 23. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 426.000 (négy százhuszonhatezer) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes ..-án a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság Igazgatásrendészeti Osztály Fegyver-engedélyügyi Alosztályához címzett levelében, annak közlésével, miszerint a felperes ön- és másokra veszélyes állapotban van, amely várhatóan ismétlődni fog, megsértette jóhírnevét. Annak megállapítását is kérte, hogy az alperes jogosulatlanul, a valóságot elferdítve hozta a rendőrkapitányság tudomására azt, hogy rosszulléte miatt orvosi ellátásban részesült. A jogsértésre tekintettel kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, a jogsértés abbahagyására és 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperesnek a magántitokhoz, valamint a jóhírnévhez fűződő jogát megsértette a levéllel. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, és a felperest feljogosította, hogy a jogerős ítélet jogsértést megállapító rendelkezését közölje a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályával, valamint az .. rendészeti vezetőjével. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Feljogosította a felperest, hogy 270.000 forint illetékbélyegben lerótt kereseti illetéket visszaigényeljen.

A felperes és az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és azt állapította meg, hogy az alperes, .., a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányságnak ..-án megküldött bejelentésében azon valótlan állítással, hogy a felperes .. ön- és másokat veszélyeztető állapotban volt, és ez nagy valószínűséggel ismétlődni fog, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítést.

Egyebekben a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 180.000 forint együttes első- és másodfokú perköltséget. Feljogosította a felperest arra, hogy az Adó- és Vámhivataltól 90.000 forint illetékbélyegben lerótt kereseti illetéket visszaigényeljen. Az ezt meghaladó költségekről úgy rendelkezett, hogy azt a peres felek maguk viselik.

A másodfokú bíróság határozata indokolásában megállapította, hogy az alperes bejelentése a felperes állapotára és annak ismétlődésére vonatkozóan nem felel meg a valóságnak. Amennyiben valakiről nem valós adatok kerülnek nyilvánosságra, nincs olyan magántitok, amelynek nyilvánosságra hozatala sértene a személyhez fűződő jogát, így az nem valósítja meg a személyes adatokkal való visszaélést. Ezért a magántitok védelméhez fűződő személyiségi jogsértés megállapítását a másodfokú bíróság mellőzte.

Kifejtette, hogy önmagában a feljelentés nem sért személyhez fűződő jogot, de ha az abban foglaltak tartalma meghaladja a bejelentés tárgyának szükséges mértékét, nyilvánvalóan okszerűtlen és alaptalan, akkor megvalósul a jogsértés. Az alperes csupán arról bír tudomással, hogy a felperes rosszul lett, kórházba került, majd saját felelősségére hazaengedték. Így az alperes megalapozatlan, ellenőrizetlen információk alapján kezdeményezte a rendőrségi eljárást. A felperes veszélyeztető állapotát az orvosi iratok nem igazolták. Így tehát a felperes egészségügyi állapotára vonatkozó

bejelentési kötelezettség sem állt fenn. Különösen sértőnek ítélte annak közlését, hogy különböző fegyverekkel rendelkezik, illetve a ...i tragédiára való utalást azzal, hogy saját magára és másokra is veszélyeztető állapota nagy valószínűséggel ismétlődni fog.

Az orvosi etikai vizsgálat során hozott határozat, illetve a Dunaújvárosi Városi Bíróság felmentő ítélete nem jelenti azt, hogy az alperes terhére a személyhez fűződő jog megsértése ne lenne megállapítható. Nem fogadta el azt a hivatkozást a másodfokú bíróság, hogy felperes olyan állapota és magatartása váltotta ki az alperes által jelzett aggodalmakat, amelyből az általa tett bejelentés okszerűen levezethető. A bizonyítékként hivatkozott felperesi levél tartalma egy sértő és agresszív alperesi fellépésre enged következtetni, és az arra adott válaszból a felperes fenyegető szándéka nem vezethető le. Mindezek alapján a jóhírnévsértés miatt állapította meg a jogsértést, a jogsértést általánosságban megállapító első fokú ítéleti rendelkezést megváltoztatva.

A nem vagyoni kártérítés körében rámutatott, hogy az alperes bejelentésének tartalma nyilvánosságra került, annak jellegéből adódóan meg kellett küldeni a felperes munkahelyére, ahol vezető állást tölt be. Egy ilyen bejelentés köztudomású tényként megállapíthatóan a felperes környezetében beosztottai között szóbeszédet eredményez, a hitelét hátrányosan befolyásolja. Vizsgálat is folyt a felperessel szemben a fegyvertartási engedély tekintetében, ezek miatt a felperesnek magyarázkodnia kellett. A jogerős ítélet elfogadta, hogy munkavállalói és üzleti partnerei körében a felperes megítélése az alperes állításai nyomán negatívan megváltozott. A jogsértés tárgyi súlyára és a hasonló ügyekben kialakított bírói gyakorlatra tekintettel 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, és a kereset elutasítását, másodlagosan a nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezésének mellőzését és felperesnek igazoltan megfizetett nem vagyoni kártérítés visszafizetésére kötelezését kérte.

A BDT 2006/1376. döntésre hivatkozással kifejtette, hogy a sérelmezett közlések nem tényállítások, hanem következtetések, amelyek helytállóak, nem voltak indokolatlanul sértőek, megalázóak, ezért a jóhírnévsértés megállapítására nem alkalmasak.

A rendőrkapitányságnak írt levél közérdekű bejelentésnek minősül, így önmagában személyiségvédelmi per megindítására nem adhat alapot. Utalt e körben az EBH 2002/624. és a BH 2002/223. döntésekre. A magántitok megsértése körében hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság a BH 2001/61. számú eseti döntésére is, amely jelen ügyben is irányadó. Közérdekű bejelentése nem volt sem önkényes, sem öncélú, egy lehetséges veszélyhelyzet elhárítását

célozta. Hiányzik tehát a nyilvánosságra hozatal vagy más visszaélés. Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás során igazolást nyert, hogy veszélyeztető állapot állt fenn, amely ismétlődhet.

A felperes az általa elszenvedett hátrányokat nem is valószínűsítette, így kártérítési igénye a jogsértés megállapítása esetén sem megalapozott. Abban nem volt szerepe, hogy a bejelentés tartalma szélesebb körben is ismertté vált, a rendőrhatalóság és az .. biztonsági szolgálat járt el titoksértő módon.

Kifejtette, hogy a kezelőorvosok írásbeli véleménye alátámasztotta, hogy a felperes ön- és másokat veszélyeztető állapotban volt. Tévesen ítélte a bíróság tényállításnak és valótlannak azt a megfogalmazást, hogy a kóreset „nagy valószínűséggel” ismétlődni fog. Ez nem tényközlés, a jövőre vonatkozó vélemény tényleg leíró közlésnek ugyanis nem tekinthető. Előadta, hogy véleménye megalapozottságát a kórházigazgató bíróság megkeresésére adott válasza is alátámasztotta, mivel ismétlődésről számol be. Ez rögzítette, hogy a TGA-t(transiens globális amnesia) kiváltó veszélyeztető tényezők: a stressz, az alacsony légnyomás, a vérnyomás kiugrás, amelyek a felperesnél fennállnak. Tehát a levélben rögzített vélemény nem áll ellentétben a felperesnél alappal feltételezhető diagnózistól, annak valószínű ismétlődésével.

A nem vagyoni kártérítés tekintetében hivatkozott a BH 1996/304., illetve a BH 1995/521. eseti döntésre. Sételmezte, hogy a tárgyaláson nem figyelmeztették a köztudomású tények figyelembe vételére. Álláspontja szerint a felperest ért hátrány egy bizalmasan kezelendő iratban foglaltak alapján nem tekinthető köztudomásúnak.

A rendőrkapitányság és az .., mint intézkedésre felhívott szerv szabálytalan eljárása, iratkezelése miatt került sor a nyilvánosságra hozatalra. A jogsérelm legfeljebb a munkavállalói titoksértés kapcsán következhetett be, a felperes üzletfelei is csak jogsértés révén juthattak ehhez az információhoz. Utalt a BDT 2000/140. számú döntésre, amely szerint a jogsértés és a bekövetkezett hátrány közötti okozati összefüggés hiánya esetén, az egyéb okok miatt bekövetkezett hátrányok nem vonhatók a károkozók felelőssége körébe. Kifogásolta, hogy a mérlegelés szempontjai nem állapíthatók meg a nem vagyoni kártérítés összegszerűségét illetően, a bíróság ezzel nem tett eleget indokolási kötelezettségének.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A Ptk. 75.§ (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78.§ (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján a személyhez fűződő jogsértés miatti jogvédelem valótlan vagy a valóságot hamis színben feltüntető és egyben sértő tartalmú közlések esetén indokolt.

Az alperes a per tárgyát képező levélben a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályának Fegyverengedélyügyi Alosztályához a felperes fegyvertartását érintő bejelentést tett. E szerint a felperes egészségi állapota megromlott, ...-én a háziorvos beutalásával „teljes viselkedészavar és totális emlékezetkiesés” miatt kórházba kellett szállítani. Az alperes megfogalmazása szerint ez egyértelműen „ön- és másokat veszélyeztető állapot volt”. A bejelentés azt is tartalmazta, hogy a felperes a vizsgálat után saját felelősségére a kórházat elhagyta. Ezt követően az alperes közölte: a felperes golyós marokló és vadászfegyverekkel is rendelkezik, egyedül él, és utalt arra, hogy háziorvosként az alperes tisztában van a teendőkkal. A ...i tragédiára is hivatkozva kérte a szükséges kizáró vagy megerősítő vizsgálatok elrendelését azzal a megjegyzéssel, hogy a kóreset nagy valószínűséggel ismétlődni fog.

A felperes keresetében azt sérelmezte, hogy az alperes levele szerint a felperes ön- és másokra veszélyes állapotban volt, amely ismétlődni fog.

A Legfelsőbb Bíróság EBH 2002/624. számon közzétett elvi döntésében állást foglalt abban a kérdésben, hogy valamely hatóság előtti eljárás kezdeményezése, így a rendőrséghez tett bejelentés önmagában nem alapoz meg személyiségvédelmet annak javára, aki ezen eljárás alanya. Kizárólag a megindult eljárás keretében dönthető el az érvényesített jog megalapozottsága. Az eredményezi az érintett személy személyhez fűződő jogának megsértését, ha a magán- vagy közérdek céljából állami szervekhez tett bejelentés, feljelentés objektíve valótlan tényeket tartalmaz.

A peradatok alapján megállapítható volt, hogy az alperes bejelentésében az annak alapjául szolgáló tényeket a valóságnak megfelelően közölte.

A felperes zavart viselkedése, tájékozatlansága, emlékezetkiesése miatt a háziorvos beutalása alapján került a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház Neurológiájára. A kórház ambuláns lapja szerint magas vérnyomás betegsége és transiens global amnesia (TGA) diagnózis

alapján végeztek vizsgálatokat a felperesen, majd kórházi felvételt és további kivizsgálást javasoltak, azonban azt a felperes nem fogadta el, a kórházból saját felelősségére távozott. Állapota kb. 1 óra után rendeződött.

A kórház igazgatójának tájékoztatása szerint a TGA néhány órás teljes viselkedészavarral és emlékezetkieséssel jár, amikor a beteg önrendelkezésre nem képes, elsősorban önmagára nézve átmeneti veszélyeztető állapotban van. Az ismétlődés veszélye alacsony, hajlamosító tényező a stressz, a vérnyomáskiugrás és az alacsony légnyomás (repülőút).

Mindezek alapján az alperes bejelentésében a felperes egészségi állapotának minősítésével nem közölt valótlanyságot. A háziorvos nyilatkozata önmagában e tényeket nem cáfolja.

A lőfegyvertartási engedély kiadása és visszavonása a rendőrség hatáskörébe tartozik. Tehát az alperes akkor, amikor e feladatkörében eljáró állami szervhez fordult, nem valósított meg visszaélésszerű, jogellenes magatartást.

Az alperes a bejelentést nem hozta nyilvánosságra. Az pedig nem róható a terhére, hogy a rendőrség a szükséges vizsgálat lefolytatása érdekében a munkáltató tudomására hozta a bejelentést.

Mindezek alapján az alperes bejelentése nem tekinthető minden ténybeli alapot nélkülözőnek, nyilvánvalóan aaptalannak. Az sem valótlan ténytet nem állított, sem indokolatlanul bántó, megalázó kifejezéseket nem használt, így a Ptk. 76. §-ában védett becsület, illetve a Ptk. 78. §-ban biztosított jóhírnév megsértése nem volt megállapítható. Ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények nem voltak alkalmazhatóak.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával részben megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A felperes a részére megfizetett nem vagyoni kártérítés visszafizetésére a felülvizsgálati eljárásban nem kötelezhető. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. (Vht.) 55. §-a alapján kell eljárni.

Ennek megfelelően a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a, 3. § (2) és (5) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes jogi képviselétével felmerült első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amely az alperes által lerótt 36.000 forint fellebbezési és 90.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket is tartalmazza.

A felperes keresetén tévesen 450.000 forint illetéket rótt le, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján - 180.000 forint kereseti és 180.000 forint fellebbezési illeték figyelembevételével - 90.000 forint illeték visszaigénylésére jogosult.

Budapest, 2011. november 23.

*Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács
Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró*

Vné

A kiadmány hitelével:

tisztviselő